

بررسی آگاهی دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم از منشور حقوقی زنان باردار

نویسندگان:

هدی احمدی طهران^۱، زهرا عابدینی^{۲*}، نرگس اسکندری^۳، احمد کجویی^۴، زهرا علیپور^۵

۱- گروه مامایی، مرکز تحقیقات طب و دین و اخلاق پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- گروه پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۳- گروه بهداشت باروری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۴- گروه جراحی، دانشکده علوم پزشکی قم، قم، ایران

۵- گروه بهداشت باروری، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Volume 2, Number 2, Summer 2013

چکیده:

مقدمه: احترام به شان مادر باردار اساس مراقبت مامایی است که گامی در جهت افزایش رضایت مادران از خدمات ارائه شده توسط کادر بهداشتی درمانی می باشد. در این راستا دانشجویان رشته مامایی به دلیل اهمیت زمینه کاری خود بایستی از ابتدای ورود به دانشگاه با منشور حقوقی مادر باردار آشنا شده و نسبت به رعایت مفاد آن اهتمام کامل ورزند. هدف از این مطالعه تعیین میزان آگاهی دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم از منشور حقوقی زنان در دوران بارداری در سال ۱۳۸۹ بوده است.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی مقطعی بود که بر روی ۵۸ دانشجویان کارشناسی ناپیوسته مامایی بصورت سرشماری و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته دو قسمتی انجام گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات یک پرسشنامه محقق ساخته دو قسمتی شامل مجموعه ای از سوالات در مورد اطلاعات دموگرافیک، یک سوال باز و ۲۵ عبارت بسته آگاهی ۷ حیطه منشور حقوقی زنان در دوران بارداری را شامل می شود. روایی و پایایی پرسشنامه تایید گشت. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمونهای آماری توصیفی و مجذور کای از طریق نرم افزار SPSSV18 استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد میزان آگاهی نسبت به اجزاء تشکیل دهنده منشور حقوق زنان باردار ۳۷/۹٪ خوب و ۴۴/۹٪ متوسط بود. همچنین در حیطه های مختلف، حق آگاهی (۲/۴±۰/۳) و حق احترام (۲/۱±۰/۴) از بیشترین میانگین نمره و حیطه امتناع (۱/۲±۰/۲) و اعتراض (۱/۱±۰/۱) از کمترین میانگین و انحراف معیار نمره برخوردار بود.

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان داد که آگاهی دانشجویان مامایی نسبت به اجزاء تشکیل دهنده منشور حقوقی زنان باردار ۴۴/۹٪ بود که می توان گفت از آگاهی متوسطی برخوردار بودند. لذا توصیه می شود برنامه ریزان، مربیان و اساتید رشته مامایی از همان ابتدای تحصیل نسبت به آگاه نمودن دانشجویان مامایی با منشور حقوقی زنان باردار اهتمام بیشتری داشته باشند.

واژگان کلیدی: آگاهی، منشور حقوقی، زنان باردار، دانشجویان مامایی

مقدمه:

حقوق فردی و اجتماعی است که به عنوان یک اصل توسط تمامی جوامع بشری پذیرفته شده است [۱]. در این میان حقوق بیمار یکی از محورهای شاخص در تعریف استانداردها جهت اعمال حاکمیت بالینی است [۲].

مفهوم حقوق طبیعی و حقوق انسانی قرنها مورد توجه انسان بوده است و این مهم در تعالیم آسمانی تمامی انبیاء الهی به اشکال مختلف نمایان است و به عنوان یک اصل پیشرفته علمی و انسانی به چشم می خورد. بی شک هرانسانی دارای

* نویسنده مسئول، نشانی: قم، خیابان شهید لوانسانی، مجتمع آموزشی، دانشکده پرستاری و مامایی.

تلفن تماس: ۰۲۵۱-۷۷۰۳۷۳۶ : ۰۹۱۲۲۵۳۹۹۲۹ پست الکترونیک: abediny1354@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹/۲/۱۵

تاریخ دریافت: ۹/۱۶/۱۵

که ۸۷٪ مادران هرگز در مورد مزایا و مضرات نوع زایمان از مراقبین خود اطلاعاتی دریافت نکرده بودند و ۷۳٪ زنان در طی بارداری ۱۰ بار یا بیشتر سونوگرافی و ۹۳٪ زنان نیز بدون داشتن درد زایمان بستری شده بودند. محققین در انتها نتیجه گرفتند که اکثریت مادران ایرانی از حقوق کامل خود مطلع نبوده و عملکرد تیم مراقبتی درمانی نیز در اجرای پروتکل های اخلاقی و استاندارد مبهم است که می تواند ناشی از آگاهی پایین پرسنل بهداشتی درمانی در زمینه ی حقوق بهداشت باروری و اخلاق حرفه ای زنان باشد [۶].

به اعتقاد میلیز ماماها دارای نقشی حیاتی در سیستم های بهداشتی درمانی هستند و ماما ارتباط مداوم و تنگاتنگی با مادر و خانواده وی در دوره بارداری دارد [۴]. از طرفی نقش و مسئولیت دانشجویان روز به روز تعاریف وسیعتری پیدا می کند و دانشجویان بطور ویژه و مستقل برای جوامع قانونی و پزشکی شناخته می شوند. از آنجاییکه تنها در سایه بکارگیری ماهرانه و دقیق قوانین و مقررات است که از مواجهه با مشکلات قانونی جلوگیری خواهد شد لذا آگاهی از مفاد منشور دانش بیماران و مراجعین بسیار مهم می باشد [۷].

مطالعات انجام گرفته در ارتباط با حرفه مامایی نشان داده است که در کشور ما به دلایل متعددی که نیاز به تحقیق و بررسی دارد حقوق مادران بطور کامل از طرف ماماها رعایت نمی شود که می توان ابراز نمود بیشتر به دلیل عدم آگاهی ماماها از منشور حقوقی زنان باردار باشد [۵]. لذا با توجه به اهمیت موضوع و کمبود مطالعه در زمینه منشور حقوق زنان باردار در ایران، این پژوهش به بررسی آگاهی دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم از منشور حقوقی زنان باردار پرداخته است تا نتایج این پژوهش به عنوان راهنمایی جهت برنامه ریزان آموزشی دانشگاه هامورد استفاده قرار گیرد تا بدینوسیله موقعیت بیمار، کیفیت خدمات بهداشتی درمانی و جایگاه حرفه مامایی ارتقا یابد.

روش کار:

مطالعه حاضر از نوع مقطعی بود که در زمستان ۱۳۸۹ بر روی ۵۸ دانشجوی ترم سوم و چهارم کارشناسی ناپیوسته مامایی بصورت سرشماری انجام گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات یک پرسشنامه محقق ساخته دو قسمتی شامل مجموعه ای از سوالات در مورد اطلاعات دموگرافیک، یک سوال باز و ۲۵ عبارت بسته آگاهی شامل ۷ حیطه حق آگاهی، حق انتخاب، حق رازداری و حفظ حریم شخصی، حق احترام، حق امتناع، حق مراقبت و درمان صحیح و حق اعتراض بود. جهت تعیین روایی ابزار از روش روایی محتوی و صوری استفاده شده است. به این ترتیب که با استفاده از منشور حقوق زنان باردار تدوین شده توسط

تعریف جهانی و استاندارد منشور حقوق بیمار عبارت است از دفاع از حقوق انسان به منظور حفظ حرمت و عزت او برای اطمینان از این که در مواقع بیماری به ویژه در فوریت های پزشکی بدون تبعیض سنی و جنسی و دارا بودن قدرت مالی، از جسم و جان و سلامت او مراقبت کافی به عمل خواهد آمد و این مراقبت در محیطی سرشار از احترام و با کیفیت مطلوب ارائه خواهد شد [۳]. در سال های اخیر نهضت جهانی دفاع از حقوق بشر در دهه های اخیر توجه مجامع علمی جهانی را به حقوق گروه های اجتماعی خاص از جمله زنان باردار جلب نموده است. مادران باردار به عنوان یکی از آسیب پذیرترین گروه های اجتماعی چه به لحاظ جسمی و چه به لحاظ روانی، اجتماعی در معرض خطر قرار داشته و این عامل دلیل توجه خاص مجامع علمی به لزوم رعایت حقوق زنان باردار می باشد [۴]. در حقیقت حقوق زنان باردار همان نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی مشروع و معقول وی در شرایط و دوران خاص می باشد که به صورت استانداردها و قوانین و مقررات درمانی تبلور یافته و مراقبان بهداشتی-درمانی، مسئول و موظف به اجرا و رعایت آن می باشند. بر مبنای اعتقادات و موازین اسلامی نیز، مادر باردار شان و منزلت والایی دارد که باید به بهترین وجه توسط کارکنان بهداشتی به ویژه ماماها حفظ شده و حقوق آنان ادا گردد و نباید کوچک ترین خدشه ای به وجود و کرامات انسانی او وارد شود [۵].

کمیته اخلاق و حقوق بهداشت باروری کنفدراسیون زنان و مامایی اعلام نموده است که از حقوق زنان باردار است که از حق و حقوق خود آگاهی داشته و با اطلاع کامل از مزایا و معایب هر روش درمانی در روند تصمیم گیری درمان و مراقبت خود نقش فعال داشته باشند. همچنین تیم مراقبتی و درمانی بایستی کلیه ی اطلاعات لازم را در زمینه ی تصمیم گیری های منجر به تشخیص و درمان و مزایا و عوارض درمان انتخابی را به وضوح در اختیار وی قرار دهند. زن باردار حق دارد در هر زمان از اجرای پروسه درمانی اطلاعات مورد نظر خود را دریافت نماید و تیم درمان و مراقبتی نیز کلیه ی اقدامات درمانی و مراقبتی را بر اساس شواهد علمی موجود طراحی و پس از کسب رضایت آگاهانه اجرا نمایند [۶].

از سویی دیگر زنان باردار با توجه به مشکلات بی شماری که احتمال دارد در دوران بارداری و زایمان متحمل شوند، نیاز بیشتری به دریافت خدمات و رعایت حقوق از جنبه های مختلف دارند و طبق مطالعات انجام شده تا حدود زیادی میزان رضایت-مندی مادران از کیفیت ارائه خدمات مامایی و رعایت حقوقشان پایین است [۵].

خداکرمی و جان نثاری با بررسی بر روی مادران به منظور تعیین میزان آگاهی آنان از منشور حقوقی زنان باردار مشاهده نمودند

نتایج نشان داد که دانشجویان نسبت به مفاد منشور حقوق زنان باردار ۳۷/۹٪ از آگاهی خوب و ۴۴/۹٪ از آگاهی متوسط برخوردار بودند (جدول شماره ۱). که بیشترین امتیاز کسب شده در خصوص سنجش آگاهی به ترتیب عبارت بودند از " رعایت احترام و نزاکت حین ارائه مراقبت " (۹۸/۲٪)، محرمانه بودن اطلاعات پرونده مراقبتی (۹۶/۵٪) ، احساس راحتی در زمان دریافت خدمات مراقبتی توسط خانم باردار (۹۴/۸٪)، اطلاع از وضعیت سلامتی در حین دریافت خدمات مراقبتی توسط خانم باردار " (۸۶/۲٪) و اخذ رضایت آگاهانه (۸۲/۷٪) و کمترین میزان آگاهی مرتبط بود با عبارات " دسترسی آسان به پرونده مراقبتی توسط خانم باردار" (۴۸/۲٪) اعلام رضایت خانم باردار و در صورت ضرورت خانواده وی قبل از اجرای هر برنامه ی مراقبتی و درمانی " (۳۶/۲٪) و "اطلاع یافتن خانم باردار از عوارض مستقیم یا غیر مستقیم تجویز هر دارو، پروسیجر مراقبتی- درمانی یا آزمایش" (۲۰/۶٪) و "حق شکایت از مراقبین بهداشتی در صورت وقوع پیامدهای غیرمنتظره برای حاملگی" (۱۰/۳٪)

یافته ها مبین آن بود که در حیطه های مختلف حق آگاهی (۲/۴±۰/۳) ، حیطه حق احترام (۲/۱±۰/۴) ، حق رازداری (۱/۹±۰/۳) و حفظ حریم شخصی (۱/۷±۰/۵) و حق انتخاب (۱/۳±۰/۴) از بیشترین میانگین نمره و حیطه امتناع (۱/۲±۰/۲) و اعتراض (۱/۱±۰/۱) از کمترین میانگین و انحراف معیار نمره برخوردار بود.

با استفاده از آزمون آماری کای دو بین سطح آگاهی دانشجویان و وجود سابقه کارو منبع کسب اطلاعات ارتباط آماری معنی داری مشاهده نشد ($p > 0.05$). همچنین با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون بین معدل دانشجویان و سطح آگاهی نیز ارتباط آماری معنی داری بدست نیامد ($p > 0.05$).

سازمان بهداشت جهانی [۸] سوالات آگاهی تدوین شد و سپس از نظر روایی ظاهری در اختیار چند نفر از اعضای هیأت علمی قرار گرفت و نظرات اصلاحی آنان اعمال گردید. جهت تعیین پایایی ابزار از روش آزمون مجدد و جهت تعیین پایایی درونی ابزار آلفای کرونباخ مورد استفاده قرار گرفت که ضریب همبستگی بین دو آزمون $r = 0.87$ و آلفا کرونباخ ۹۶٪ بدست آمد. کلیه واحدهای

مورد پژوهش اطمینان داده شد که اطلاعات بدست آمده محرمانه بوده و نیازی به درج نام و نام خانوادگی آنان نخواهد بود.

برای رتبه بندی سطح آگاهی، به هر پاسخ صحیح امتیاز ۱ و به هر پاسخ غلط یا بدون جواب امتیاز ۰ داده شد که حداکثر نمره ۲۵ و حداقل صفر در نظر گرفته شد. با توجه به میانگین و انحراف معیار 1.01 ± 14.21 سطوح آگاهی مشخص گردید. بطوری که امتیاز ۱۳-۰ به عنوان آگاهی ضعیف، امتیاز ۱۶-۱۴ آگاهی متوسط و امتیاز ۲۵-۱۷ به عنوان آگاهی خوب در نظر گرفته شد. معدل تحصیلی نیز به سه دسته خوب (۱۷ به بالا)، متوسط (۱۵-۱۷) و ضعیف (۱۴ به پایین) تقسیم بندی گردید.

داده ها پس از استخراج، با استفاده از روش های آمار توصیفی و استنباطی کای اسکوتر و ضریب همبستگی پیرسون وبا استفاده از نرم افزار spss و در سطح معنی داری $p < 0.05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج:

نمونه های مورد پژوهش در فاصله سنی ۴۰- ۲۲ سال با میانگین و انحراف معیار 27.51 ± 3.65 سال و نیز معدل نمونه-ها در فاصله نمره ای ۱۴/۴۷ - ۱۸/۹۳ با میانگین و انحراف معیار 2.2 ± 16.46 بود. همچنین ۲۱ نفر از نمونه ها متاهل و ۳۷ نفر مجرد بودند. اکثریت نمونه های مورد پژوهش سابقه گذراندن طرح نیروی انسانی در دوره کاردانی را داشتند و اکثریت (۴۸/۱٪) منبع کسب اطلاعات خود از مفاد منشور حقوقی زنان باردار را استاد و مربیان آموزشی، ۲۲/۲٪ کتاب های دوران دانشجویی و ۱۸/۵٪ شرکت در دوره های مختلف آموزشی می دانستند.

جدول شماره ۱- توزیع فراوانی مطلق و نسبی میزان آگاهی نمونه های مورد پژوهش نسبت به مفاد منشور حقوقی زنان باردار

میزان آگاهی	تعداد	درصد
ضعیف	۱۰	۱۷/۲
متوسط	۲۶	۴۴/۹
خوب	۲۲	۳۷/۹
جمع	۵۸	۱۰۰

معنی داری بین سطح آگاهی بیماران و رعایت منشور حقوق بیمار وجود داشت ($p=0/007$) [۱].

در حالیکه نتایج پژوهش حاضر هیچ ارتباط آماری معنی داری بین معدل، سابقه کار و منبع کسب اطلاعات دانشجویان نشان نداد، رنجبر و همکاران بین میزان آگاهی دانشجویان پزشکی دوره ی کارآموزی بالینی از حقوق بیمار با متغیرهای بینجس ($p=0/042$)، مقطع تحصیلی ($p=0/008$) و رشته ی تحصیلی ($p=0/003$) ارتباط آماری معنی داری را گزارش نمودند. بطوری که بیشترین آگاهی در دانشجویان بالای ۲۵ سال، مقطع دکتری و دانشجویان رشته پزشکی و مامایی مشاهده شد [۹]. در مطالعات مشابه نیز محققین به ارتباط بین سابقه ی کار و سطح آگاهی کارکنان گروه پزشکی دست یافتند به گونه ای که افراد با دارای سابقه ی کار بالا دارای سطح آگاهی کمتری نسبت به افراد تازه کار بودند [۱]. شاید بتوان اظهار داشت در ایران حقوق زنان باردار تحت عنوان منشور حقوقی توسط پرسنل گروه مامایی کمتر شنیده شده است لذا در پژوهش حاضر هیچ یک از منابع اطلاعاتی نیز نتوانسته است اطلاعات کافی و صحیحی را در اختیار دانشجویان چه بعد از ورود به دانشگاه و چه پس از فارغ التحصیلی و حتی هنگام اشتغال نیز قرار داده باشد.

به منظور دستیابی به میزان آگاهی مادران از منشور حقوقی زنان باردار خداکرمی و جان نثاری (۱۳۸۷) در یک مطالعه ی مقطعی و آزمایشی ۶۰ مادر ۳۵-۱۹ ساله که از زمان زایمان آن ها ۱ تا ۳ ماه گذشته بود و جهت برخورداری از خدمات تنظیم خانواده یا بهداشت و سلامت کودک خود به مراکز بهداشتی درمانی منتخب مراجعه نموده بودند مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که مادران در زمان خاتمه ی بارداری خود از نوع و چگونگی برنامه ی بهداشتی قبل و پس از اجرا آگاهی کافی نداشتند. گرچه کلیه ی شرکت کنندگان در این مطالعه و خانواده ی آنان رضایت خود را قبل از بستری اعلام نموده بودند، ۶/۸۳ درصد آنان اظهار نمودند اطلاعات کافی در حین اخذ رضایت در اختیار آنان قرار داده نشده است. ۴۳/۲ درصد زنان در زمان دریافت خدمات مراقبتی، سلامتی و بهداشتی حین و بعد از زایمان، احساس راحتی کامل داشتند. حدود ۸۷ درصد زنان ابراز نمودند که هرگز در مورد مزایا و مضرات نوع زایمان اطلاعاتی دریافت نکرده بودند. ۷۳ درصد زنان در طی بارداری ۱۰ بار یا بیش تر سونوگرافی شده بودند و ۹۳ درصد زنان بدون داشتن درد زایمان و در تاریخ تقریبی بستری شده بودند. همچنین بسیاری از زنان باردار نه تنها مراقبت استاندارد و مناسب دریافت نموده بودند، بلکه در مورد عوارض و مزایای مداخلات انجام شده (دارو، آزمایشات، سونوگرافی، اینداکشن، پروسه ی درمان و جراحی و...)

جدول فوق نشان می دهد که اکثریت نمونه های مورد پژوهش از آگاهی متوسطی نسبت به مفاد منشور حقوقی زنان باردار برخوردار بودند.

بحث:

مطالبه و رعایت حقوق بیماران مستلزم آشنایی و آگاهی کارکنان گروه های مختلف پزشکی می باشد [۱]. در این میان دانشجویان به عنوان پرسنل آینده کادر مراقبتی و درمانی از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند. در پژوهش حاضر اکثریت نمونه های مورد پژوهش در خصوص اجزاء تشکیل دهنده منشور حقوقی زنان باردار از آگاهی متوسطی برخوردار بودند ۱۰۰٪ آنان نیز تا کنون واژه ای تحت عنوان منشور حقوقی مادران باردار شنیده بودند. می توان اذعان داشت عدم آگاهی ۱۰۰ درصدی دانشجویان از وجود چنین منشوری می تواند ناشی از نبود آموزش در این زمینه توسط مربیان و مدرسین آموزشی دانشگاه ها به دانشجویان باشد. طبق بررسی پژوهشگر در ایران مطالعه ای که میزان آگاهی دانشجویان مامایی و یا دیگر گروه های پزشکی نسبت به منشور حقوقی زنان باردار را سنجیده باشد، صورت نگرفته است و پژوهش های انجام شده بیشتر بر روی منشور کلی حقوق بیماران بوده است.

در مطالعه ای که توسط رنجبر و همکاران در سال ۱۳۸۸ به روش توصیفی تحلیلی به منظور بررسی میزان آگاهی دانشجویان دوره ی کارآموزی بالینی بیمارستان های آموزشی شهر یزد از حقوق بیمار انجام گرفت، یافته های پژوهش نشان داد که ۳۵/۶ درصد از دانشجویان از سطح آگاهی ضعیف، ۲۷/۷ درصد از سطح آگاهی متوسط و ۳۶/۷ درصد از سطح آگاهی خوب برخوردار بودند. بیشترین آگاهی دانشجویان در حیطه ی «حق آزادی فردی» و کمترین آگاهی آن ها در حیطه ی «حق دسترسی به خدمات درمانی» بوده است. پژوهشگران در انتها پیشنهاد می دهند که با توجه به ارتباط مستقیم و نزدیک دانشجویان با بیماران و پرونده های پزشکی آن ها و با توجه به این که بیش از ۶۳ درصد دانشجویان آگاهی ضعیفی نسبت به حقوق بیمار داشتند، بایستی آموزش های جدی تر و کاملتری مورد تأکید قرار گیرد [۹]. همچنین بصیری مقدم و همکاران در سال ۱۳۹۰ در بررسی خود که به جهت تعیین میزان آگاهی بیماران و کارکنان گروه پزشکی از منشور حقوق بیمار و میزان رعایت آن که با استفاده از پرسشنامه پژوهشگر ساخته در یکی از بیمارستان های شهر گناباد انجام گرفته بود نشان دادند که میزان آگاهی پرسنل و بیماران از منشور حقوق بیمار در حد مطلوب و میزان رعایت آن ۶۹/۱٪ بود. همچنین ارتباط آماری

حاضر بیشترین منبع کسب اطلاعات ابتدا اساتید و سپس کتاب-های دوران دانشجویی ذکر شده بودند لذا پیشنهاد می گردد مسؤولین آموزش مامایی اطلاعات کافی و مناسبی را در قالب واحد درسی و یاجزوات آموزشی معتبر پیرامون منشور حقوق زنان باردار قبل از ورود به عرصه بیمارستان و مراکز بهداشتی درمانی در اختیار دانشجویان قرار داده و اساتید محترم نیز در ارائه مراقبت از مادران با رعایت الگوی مناسب اخلاقی عملاً مفاد منشور حقوقی زنان را به دانشجویان تعلیم دهند.

تشکر و قدردانی:

بدین وسیله از تمامی افرادی که در تهیه این مطالعه با پژوهشگران همکاری صمیمانه داشتند به ویژه دانشجویان کارشناسی ناپیوسته مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم کمال تشکر و قدردانی می شود.

در طی بارداری و زایمان خود اطلاعات کافی از تیم درمانی خود (پزشک، ماما، پرستار) دریافت نکرده بودند. به نظر محققان زنان باردار ایرانی از حقوق کامل خود در زمینه‌ی درمان و مراقبت‌های ضروری و استاندارد مطلع نبوده و در عملکرد تیم درمان نیز در اجرای پروتکل‌ها و مداخلات درمانی و مراقبتی منطبق با اصول اخلاقی و استاندارد فاصله‌ی معنی‌داری مشاهده می‌شود. پژوهشگران در پایان پژوهش مطالعات وسیع‌تری در زمینه‌ی حقوق بهداشت باروری و اخلاق حرفه‌ای زنان و مامایی پیشنهاد دادند [۶].

نتیجه گیری:

مطالعه حاضر نشان داد که آگاهی دانشجویان در برخی از حیطه‌های منشور حقوقی زنان باردار کافی نبود و از آنجاییکه آگاهی مبنای عملکرد قرار خواهد گرفت و با توجه به بی-تجربگی دانشجویان، این مساله می تواند مشکلات بیشتری را برای مادران ایجاد کند و موجب نارضایتی آنان گردد. در پژوهش

References:

- Basiri Moghadam K, Basiri Moghadam M, Moslem A, Ajam Zibad, Jamal F. Health providers and patients' awareness on patient bill of rights and Its observing rate in an educational hospital in Gonabad. *Ofoh-e-DaneshJ Gonabad Univ Med Sci* 2011; 17(2):45-54. (Persian)
- Parsapoor AR, Bagheri AR, Larijani B. Patient rights in Iran. *J Med Ethics Hist* 2009; 27(Special issue): 39-47. (Persian)
- Anonymous. Patient's rights in New York State 2010. accessed Jul 11, 2010 available from: www.health.ny.gov.
- Milliez J. Rights to safe motherhood and newborn health: Ethical issues. *Int J Gynecol and Obstet* 2009; 106. 110-111
- Bayrami R, Pezeshki M, Ebrahimi M. A study of the influence of implementing patients' rights workshop for midwives on the women's viewpoint about parturient rights respect. *J Urmia Nurs and Midwifery Fac* 2007; 5(3):92-99. (Persian)
- Khodakarami N, Jonnesari SH. Mothers' awareness of on **Charter rights of pregnant women**. *J Med Ethics Hist Med* 2008; 1(1):51-57. (Persian)
- Ghasemi MR, Behnam Vashani HR. Assessment respect to territory and patients right from view of patients in Sabzevar hospitals. Articles's abstract of the 1st congress of patient right. Fasa University of Medical Science; 2004. (Persian)
- World Health Organization. *Managing Complications in Pregnancy and Childbirth: A guide for midwives and doctors*. Translate by Khodakarami N: Shahid Beheshti University; 2003. (Persian)
- Ranjbar M, Samieh Zargar A, Dehghani A. Knowledge of students about Patient Rights in Yazd educational hospitals. *Journal of Medical Ethics and History of Medicine* 2010; 3(3):51-60. (Persian)

Survey of midwifery students' knowledge of pregnant women's bill of rights in Qom University of Medical Sciences

Ahmari Tehran H¹, Abedini Z^{*2}, Eskandari N³, Kachooie A⁴, Alipour Z⁵

Received: 08/27/2012

Accepted: 05/05/2013

1. Research Center for Medicine and Religion and Medical Ethics, Qom University of Medical Sciences
2. Dep of Nursing, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.
3. Dep of midwifery, Shahid beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
4. Dep of General Surgery, Qom University of Medical Science, Qom, Iran.
5. Dep of midwifery, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

Journal of Education and Ethics in Nursing, Volume2, Number 2 , Summer 2013

Abstract

Introduction:

Respect for mothers' dignity is a step to increase mothers' satisfaction of the health services provided. Midwifery students should, therefore, acquaint themselves with and remain committed to pregnant women's bill of rights from the outset of their studies. This study aimed at determining the level of awareness of pregnant women's bill of rights in Qom University of Medical Sciences during 2009.

Methods:

This was a descriptive and cross-sectional study of 58 junior and senior midwifery students performed by census. The data collection tool consisted of researcher-made questionnaire including 25 closed and one open question in seven areas of pregnant women's bill of rights. The questionnaire reliability and validity was confirmed. Descriptive statistics including chi square test via SPSS 18.0 were used to analyze the data.

Results:

37.9% of participants' knowledge of the components of pregnant women's bill of rights was good and 44.9% moderate. Also, the highest knowledge score was in the field rights of pregnant women belonged to right to information (2.4 ± 0.3) and the right to respect (2.1 ± 0.4). The lowest knowledge score belonged to the right to refuse (1.2 ± 0.2) and the right to protest (1.1 ± 0.1).

Conclusions:

The study showed that midwifery students' knowledge of the components of pregnant women's bill of rights was 44.9% which would be interpreted as moderate. It is, therefore, recommended that planners, midwifery instructors and professors attend further to midwifery students' knowledge pregnant women's bill of rights.

Keywords: Knowledge, Pregnant Women, Bill of Rights, Midwifery Students

* Corresponding author, Email: abediny1354@yahoo.com